

บทคัดย่อ

การพัฒนากระบวนการมาตรฐานคุณภาพการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : กรณีแหล่งท่องเที่ยวสวนหิน
ผางาม กิ่งอำเภอหนองหิน จังหวัดเลย (ระยะที่ 2)

DEVELOPMENT OF QUALITY STANDARDIZATION ON ECO-TOURISM :
A CASE STUDY OF SUAN HIN PHA-NGAM (A STONE GARDEN),
NONG HIN SUB-DISTRICT, LOEI PROVINCE (PHASE II)

งานวิจัยครั้งนี้เพื่อร่วมกับชุมชนพัฒนากระบวนการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศของแหล่งท่องเที่ยวสวนหินผางาม (บางส่วน) โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติ
การแบบมีส่วนร่วม (PAR) รวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการประชุมจัดเวทีชุมชนใช้เทคนิค AIC ให้ผู้
มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ สมาชิก อบต. มัคคุเทศก์ท้องถิ่น แม่ค้าขายอาหารและของที่ระลึก กลุ่ม
รถอีแต๊ก พระ ตำรวจชุมชน นักเรียน ครู ฯลฯ ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ วิเคราะห์ปัญหา ค้นหา
สาเหตุและแนวทางแก้ปัญหา มีการทดลองปฏิบัติพัฒนามาตรฐานคุณภาพบางเรื่องคือการอบรม
ภาษาอังกฤษสำหรับผู้ประกอบการในแหล่งท่องเที่ยวโดยใช้วิทยากรในชุมชน การพัฒนา
มาตรฐานคุณภาพการบริการของกลุ่มแม่ค้าขายอาหาร กลุ่มแม่ค้าขายของที่ระลึก กลุ่มรถอีแต๊ก
และพัฒนาการประชาสัมพันธ์โดยใช้โปสเตอร์และแผ่นพับ ในระหว่างทดลองปฏิบัติได้ร่วมกับ
ชุมชนออกก้ากับคิดตามใช้หลัก PDCA และประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสรุปบทเรียน

ผลการวิจัย พบว่าระบบมาตรฐานคุณภาพการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแห่ง
ท่องเที่ยวสวนหินผางาม (1) ด้านพื้นที่ คือความสวยงามของภูเขาหินปูนที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นมี
ความสมบูรณ์ของธรรมชาติ มีที่ตั้งที่เข้าถึงได้สะดวก มีทางเดินเท้า ป้ายนิเทศแต่ละจุด และ
จุดพักชมวิว สำหรับนักท่องเที่ยวเข้าเยี่ยมชม (2) ด้านการจัดการ คือมีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก
ให้นักท่องเที่ยว ได้แก่ ศูนย์บริการสำหรับต้อนรับและแนะนำเบื้องต้น ลานจอดรถ
ร้านอาหารที่สะอาดและปลอดภัย ร้านขายของที่ระลึก ห้องน้ำ มัคคุเทศก์ท้องถิ่น รถอีแต๊กรับ-ส่ง
มัคคุเทศก์ท้องถิ่น แม่ค้า และพนักงานขับรถอีแต๊กสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษขั้นพื้นฐานได้
มากขึ้น (3) ด้านกิจกรรมและกระบวนการ คือมีแผ่นพับ โปสเตอร์ ป้ายนิเทศ มัคคุเทศก์ท้องถิ่น
ให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เน้น และสร้างจิตสำนึกอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมีการใช้แหล่งท่องเที่ยว
สวนหินเพื่อการศึกษาภาคสนาม (Fieldwork) และ (4) ด้านการมีส่วนร่วม คือประชาชนใน
ชุมชนเริ่มต้นตัว แลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่จะพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของตนเองให้ดีขึ้น ข้อจำกัดที่

(3)

สำคัญของการวิจัยครั้งนี้คือ มีเวลาในการทดลองปฏิบัติมาตรฐานคุณภาพบางเรื่องค่อนข้างน้อย
ผลการวิจัยครั้งนี้ได้บทเรียนว่า ยุทธศาสตร์และยุทธวิธีที่จะใช้ในการทำงานร่วมกับ
ชุมชน คือการใช้ยุทธศาสตร์การจัดและสร้างกระบวนการเรียนรู้แบบให้ชุมชนมีส่วนร่วม
ยุทธวิธีที่น่าจะนำไปขยายผลได้คือ การระดมการมีส่วนร่วมของชุมชนต้องประสาน และกระทำ
โดยตรงกับชุมชน เน้นหรือให้ความสำคัญเกี่ยวกับการเตรียมชุมชน

Abstract

DEVELOPMENT OF QUALITY STANDARDIZATION ON ECO-TOURISM : A CASE STUDY OF SUAN HIN PHA-NGAM (A STONE GARDEN), NONG HIN SUB-DISTRICT, LOEI PROVINCE (PHASE II)

This research is participatory action research (PAR) aimed to develop the quality standardization on eco-tourism management in Suan Hin Pha-Ngam (some parts) collecting data by applying AIC technique. The stakeholders were Tambon administration organization committee members, local guides, food and souvenir sellers, pushcart drivers, monks, community police, students and teachers. All participated in exchange learning, identifying problems and analyzing causes and solutions. Moreover, there were some activities supported the quality standardization such as the English training course for tourism implemented by local experts, the services of food seller group, souvenir sellers group, pushcart drivers group and the public relations by using posters and leaflets. On the process, there was a participation in the community applying PDCA principles and workshop held for lesson learned conclusion.

It was found that the development of the quality standardization on eco-tourism management was depended on the following aspects. 1) Landscape aspect comprises of the beautiful limestone mountains, which are local identity. There are not only the plentiful natural resources but also the convenience of location, walkpaths, information signs, scenic points that attract the tourists. 2) Management aspect comprises of the convenient facilities for tourists such as information services, car park, clean and safe restaurants, souvenir shops, toilets, local guides, and pushcart service. All of these people are able to communicate basic English. 3) Activity and process aspect comprises of providing leaflets, posters, information signs and local guides that educate about the surrounding environment, which focus on the creation of environmental Suan Hin conservation awareness as a tourist attraction for fieldwork. And 4) on participation aspect, it indicates the community which is alert for exchange learning and development. Besides, the significant limitation of this research is time constraint for quality standardization trials.

In addition, it has been learned from the research that the community participation strategies are the formation and the creation of participation learning process. The strategy that needs to be expanded is to mobilize the community participation, which is directly to coordinate with the community focusing on the community preparation.